

MALLING FODERSTOFFORENING

1900 – 1999

– en fortælling om et Andelsselskab ejet af landmænd.

Fortalt af Beder-Malling Egnarkiv/v. arkivleder Kirsten Williams

Indledning

I foråret 2018 fandt personalet i Genbrugsen på Holmskovtoften 1 et par kasser med dokumenter på loftet. De viste sig at tilhøre den nu nedlagte Foderstofforening, som lod ejendommen opføre i 1996. Der var nogle "godbidder" imellem- et næringsbrev fra 1919, regnskaber fra 1920'erne samt fra 1960'erne og frem til lukning i 1999. Har vi ikke noget i forvejen? Jo i den grad- takket være den mangeårige forretningsfører Niels Holden har vi 48 protokoller med regnskaber og forhandlinger. Under Foderstofforeningen hørte også Malling Cementforening og Malling Gødningsforening, hvorfra vi har 29 protokoller. Der er unægtelig materiale nok til en hel bog, men her kommer en kort fortælling om en andelsforening, der blev en stor virksomhed i Malling.

Forhandlingsprotokollen: "Efter et afholdt møde angående oprettelse af en foderstofforening, og indtegning af medlemmer til samme, afholdtes en generalforsamling d. 17. september 1900 i Malling Brugsforening. Her startedes foreningen under navn af "Malling Lokalforening" med indmeldelse i Jysk Andels-foderstofforening

Brugsforeningen udlejer deres pakhus ligesom deres uddeler F.P. Jensen også bliver uddeler i Foderstofforeningen.

Formålet med foreningen

Ved at melde sig ind i en eller flere hovedforeninger kunne Lokalforeningen Malling Foderstof forening (LMFF) skaffe medlemmerne gode og billige foderstoffer, gødning mv. under den kontrol og garanti som hovedforeningerne yder. Samtidig fik medlemmerne den fornødne service med tørring, formaling, blanding mv.

I en Andelsforening hæfter medlemmerne solidarisk, tegningsperioden er fastsat til 5 år. Medlemmerne har del i foreningens formue og overskud. På generalforsamlingen besluttet hvor stort overskud, der udbetales.

Overskuddet fordeles i forhold til medlemmernes indkøb i regnskabsåret. Formålsparagraffen forbliver den samme i Foreningens 99 år.

Malling Foderstofforenings ny pakhus. Gartner Tamstrups hus. 28. juli 1964

Malling Foderstofforenings ny pakhus. Gartner Tamstrups hus. 28. juli 1964

Foreningen vokser.

LMFF ekspanderer og bygger til fra 1914 – 1996. Det er dog ikke medvind alt sammen. I 1920'erne medfører et stort prisfald på foderkager store vanskeligheder. I 1930'erne er der en generel landbrugskrise i hele Europa, og anden verdenskrig giver udtalt varemangel. I 1950'erne kommer større strukturændringer i landbruget. Indførslen af mejetærskning betyder, at landmændene ønsker at få kornet afhentet på marken, hvilket igen stiller krav til LMFF om store investeringer i lagerplads, blandingsanlæg og maskineri til tørring mv.

Skiftende formænd og bestyrelser har været fremsynet nok til at investere ret så store beløb i tide, godt bakket op af medlemmerne også i tider med afsætningsvanskeligheder. Samtidig har man set fordelene ved at lade andre mindre foderstofforeninger i omegnen optage i LMFF.

Foreningens ophører som selvstændig og indgår i en fusion.

I 1999 har LMFF en omsætning på 80,7 mio.kr og 93,2 mio.kr. samlet for koncernen. Salget af varer er uændret i forhold til 1998 til trods for dalende prisniveau. Prisfaldet opvejes af stigende salg i datterselskaberne.

Den våde og vanskelige høst har medført øgede indtægter, men også stort slid på det tekniske anlæg med behov for udskiftning. Årets resultat er et minus på 1,54 mio. kr. Høstpriserne på korn viste sig at være mere optimistiske end markedet kunne bære.

I årsberetningen 1998/1999 står: " I et år, hvor landbruget generelt er trængt økonomisk, sigter en landmandsejet virksomhed ikke på stort overskud. LMFF er da langt fra den eneste i grovarebranchen, der i år har haft svært ved at tjene penge på sit hovedområde. Foreningen er så velkonsolideret, at et enkelt års dårlige resultat ikke bør give anledning til panik, men er et faresignal, man bør tage alvorligt."

Bestyrelsen foreslår at LMFF ophører som selvstændig og indgår i en fusion med to andre selskaber. Bestyrelsens anbefaling er en forventning om, at medlemmerne vil være bedre rustet til at klare fremtidens udfordringer, hvis man får del i de rationaliseringsgevinster, som en fusion vil medføre.

Forslaget bliver vedtaget. Der er i vedtægterne allerede taget højde for en eventuel sammenslutning med andre andelsforetagender, så medlemmerne overføres uden indmeldelse til den nye forening.

1. juli 1999 nedlægges Malling Foderstofforening A.M.B.A. og er nu en del af Aarhusegnens Andel. I 2006 medfører købet af Vildbjerg Mølle, at en anden af virksomhederne i Østjylland skal afvikles- det bliver anlægget i Malling.